

Cambridge University Press

978-1-10-805232-0 - Liber qui Dicitur Flores Historiarum ab Anno Domini MCLIV Annoque

Henrici Anglorum Regis Secundi Primo: Volume 1

Roger of Wendover Edited by Henry G. Hewlett

Excerpt

[More information](#)

ROGERI DE WENDOVER LIBER QUI
DICITUR FLORES HISTORIARUM:

AB ANNO DOMINI MCLIV ANNOQUE

HENRICI ANGLORUM

REGIS SECUNDI PRIMO.

U 23058. Wt. 7669.

A

Cambridge University Press

978-1-10-805232-0 - Liber qui Dicitur Flores Historiarum ab Anno Domini MCLIV Annoque

Henrici Anglorum Regis Secundi Primo: Volume 1

Roger of Wendover Edited by Henry G. Hewlett

Excerpt

[More information](#)

Cambridge University Press

978-1-100-80523-2-0 - Liber qui Dicitur Flores Historiarum ab Anno Domini MCLIV Annoque

Henrici Anglorum Regis Secundi Primo: Volume 1

Roger of Wendover Edited by Henry G. Hewlett

Excerpt

[More information](#)

ROGERI DE WENDOVER LIBER QUI
DICITUR FLORES HISTORIARUM :

AB ANNO DOMINI MCLIV. ANNOQUE

HENRICI ANGLORUM

REGIS SECUNDI PRIMO.

De morte regis Stephani et coronatione regis Henrici

Eodem anno rex Anglorum Stephanus, miles egregius A.D. 1154.
et mente piissimus, octavo kalendas Novembris diem
clausit extreum ; cuius corpus in monasterio de
Faveresham, quod ipse a fundamentis construxerat,
traditur sepulturæ, ubi paulo ante Matildis uxor ejus
et Eustachius eorum filius sunt sepulti.

Dux vero Normannorum Henricus, auditio de morte
regis veridico nuntio, venit Barbefluvium et ibi per
mensem unum ad transfretandum ventum congruum
exspectavit. Erat interim in Anglia pax summa, quod
raro contingit regibus defunctis, ob amorem et timorem
ducis Henrici, quem omnes venturum et regem futu-
rum sperabant. Dux igitur Henricus, octavo idus
Decembris in Angliam veniens, cum magno cleri et
populi tripudio exceptus est ; et decimo quarto kalen-
das Januarii, die Dominica ante nativitatem Domini,
apud Westmonasterium ab omnibus rex acclamatus a
Theobaldo, Cantuariensi archiepiscopo, in regem est
consecratus, præsentibus archiepiscopis, episcopis et
baronibus regni Anglorum et ducatus Normannorum.
Qui continuo in regem promotus cœpit in jus proprium

A 2

Cambridge University Press

978-1-100-805232-0 - Liber qui Dicitur Flores Historiarum ab Anno Domini MCLIV Annoque

Henrici Anglorum Regis Secundi Primo: Volume 1

Roger of Wendover Edited by Henry G. Hewlett

Excerpt

[More information](#)

A.D. 1154. revocare urbes, castella et villas, quæ ad coronam spectabant; castra adulterina destruendo, alienigenas, et maxime Flandrenses, de regno expellendo, et quos-dam pseudo-comites, quibus rex Stephanus pæne omnia ad fiscum pertinentia minus caute contulerat, depo-nendo.

Eodem anno rex Hierosolymarum Baldewinus, copioso nimis exercitu congregato, Ascalonam obsidione valla-vit, et diurna urbem afflictione opprimens tali eam conditione obtinuit, ut Turci, qui in ipsa erant, cum uxoribus, liberis et suis omnibus liberum inde haberent recessum; civitate igitur regi resignata, concessit eam fratri suo Joppensi comiti de se tenendam.

De vita sancti Wlfrici heremitæ.

Eodem anno sanetus anachorita et solitarius Wlfricus de Heselberga migravit ad Dominum, postquam viginti et novem annis contra hostes humani generis configens felici marte victoriam reportavit; de cuius vita et virtutibus, ad historiæ decorem, vel parvam utile duximus facere mentionem.

Beatus vir Wlfricus, ex mediocri Anglorum gente oriundus, in Contona, villa a Bristollo octo milliaribus distante, natus, nutritus est et conversatus; ibi etiam per annos aliquot sacerdotis officium exercuit, quod in ætate juvenili levitate potius mentis quam rationis desiderio creditur accepisse, quippe nondum cognoscebat Dominum, unde carne magis quam spiritu ducebatur; nam canum simul et avium curis sollicitus incumbens, dum die quodam in hujus generis exercitio non segniter instaret, adfuit vir subito vultum pauperis gerens et habitum, qui nummum novum ab eo supplex in eleemosynam postulavit; habebat autem tunc temporis Anglia novam monetam in diebus Henrici regis primi, sed adhuc raram, præ numismatis novitate. Cui cum Wlfricus se nescire diceret, si

Cambridge University Press

978-1-100-805232-0 - Liber qui Dicitur Flores Historiarum ab Anno Domini MCLIV Annoque

Henrici Anglorum Regis Secundi Primo: Volume 1

Roger of Wendover Edited by Henry G. Hewlett

Excerpt

[More information](#)

FLORES HISTORIARUM.

5

novum nummum haberet, "Respice," ait, "loculum A.D. 1154.
 " tuum, et invenies in eo duos nummos et semis;" quo
 ille responso obstupescens inspexit, et, ita ut dictum
 sibi fuerat reperiens, quod petebatur devotus donavit;
 homo autem ille, cum denarium accepisset, ait, "Re-
 " tribuat tibi is, pro cuius amore hoc fecisti; et ego
 " tibi in nomine ejus denuntio, quia ex hoc loco in
 " brevi ad alium migratus es, et inde ad alium
 " transiens requiem tandem invenies, ibi usque in
 " finem in Dei servitio perseverans, et novissime eris
 " ad sanctorum collegium evocandus."

*De conversione sancti Wlfrici heremitæ et ritæ
 asperitate.*

Deinde post paululum in opus sacerdotale Willelmo,
 domino villæ in qua natus¹ fuerat, adhærens panem
 quotidie in mensa ejus comedit, ubi et in fortitudine
 multa lumbos suos accingens usui penitus carnium
 abdicavit. At vir Dei toto jam desiderio solitudinem
 suspirans a domino suo, milite supradicto, ad aliam
 directus est villam, nomine Haselbergam, quæ ab
 Exonia versus orientem triginta milliaribus distare
 videtur, Spiritu Sancto, ut creditur, hoc dictante, ubi,
 in cellula ecclesiæ contigua Christo se consepiens,
 multo labore multaque carnis ac spiritus afflictione
 Christi sibi gratiam comparavit; nam tanto jejunio
 et abstinentia, tantaque vigiliarum instantia, membra
 sua mortificabat super terram, ut pellis in brevi ossi-
 bus adhærens, non jam carnalem virum, sed spiritua-
 lem in humano corpore, intuentibus exhiberet. Vestitu
 simplici cilicio intus inhærente contentus erat, quod
 cum ex consuetudine infra dies paucos induraverat,
 usum loricæ incipit affectare; quod dominus ejus,

¹ Est inserted in C.

Cambridge University Press

978-1-100-80523-2 - Liber qui Dicitur Flores Historiarum ab Anno Domini MCLIV Annoque

Henrici Anglorum Regis Secundi Primo: Volume 1

Roger of Wendover Edited by Henry G. Hewlett

Excerpt

[More information](#)

A.D. 1154. miles præfatus, cum cognovisset, loricam unam contulit viro Dei, et vas bellicum cœlesti militiae consecravit. Noctibus in vas quoddam cum frigore et nuditate aqua plenum frigida descendere solebat, in quo psalmos Davidicos Domino offerebat, et sic aliquamdiu perseverans carnis incentiva, cuius acerrimos patiebatur stimulos, mortificabat in aquis. Humilis erat cunctis in eloquio et jucundus, cuius sermones cœlestem quandam harmoniam audientibus redolebant, licet hominibus semper clausa fenestra loqueretur.

Miraculum memorabile de incisione lorice ejus.

Inter hæc vir Dei Wlfrieus, soli Deo cognitus, in notitiam hominum ad eorum salutem quasi mane novum prorupit; nam loria, qua induebatur, cum se genibus ejus allideret, et genuflexionum ejus instantiam præpediret, militem sui conscienti secreti advocat et apud eum de nimia longitudine lorice causatur; ad quem miles, "Mittetur," inquit, "Londonias, ut¹ "sicut ipse designaveris incidatur." Respondens vir Dei dixit, "Nimiam moram haberet res ista, nec posset "ostentationis nota carere; sed tu," inquit, "has for- "fices coram Deo apprehende, et manu propria hoc "opus absolve;" dedit itaque in manibus ejus forcices de ipsius militis domo allatas, et militi hæsitanti et ipsum delirare existimanti ait, "Constans esto et vide "ne trepides, ego vado pro hac re orare Dominum "meum, et interim huic operi fiducialiter incumbe." Instat utsique miles, unus orationi et alter incisioni, et est opus in eorum manibus prosperatum, putabat enim miles non se ferrum incidere, sed pannum, dum tanta facilitate in ferro forcices incurrerunt; sed, viro Dei ante operis consummationem ab oratione cessante,

¹ Et in C.

Cambridge University Press

978-1-100-80523-2 - Liber qui Dicitur Flores Historiarum ab Anno Domini MCLIV Annoque

Henrici Anglorum Regis Secundi Primo: Volume 1

Roger of Wendover Edited by Henry G. Hewlett

Excerpt

[More information](#)

FLORES HISTORIARUM.

7

coactus est ab incisione cessare. Adstitit Wlfricus A.D. 1154.
 militi et, qualiter res profecerit, percunctatur; "Bene,"
 inquit, "hactenus, sed nunc, te adveniente, ruptæ
 " forfices substiterunt;" et ille, "Non te moveat hoc,"
 inquit, "sed cum eisdem forficibus perfice quod cœ-
 " pisti;" miles itaque, resumpta fiducia, facilitate qua
 prius rem feliciter consummavit, et quicquid inæquale
 erat sine difficultate aliqua coæquavit. Ex tunc vero
 vir Dei, absque forficibus, cum digitis suis debilibus
 non fide minori annulos loricæ, ad varia sanitatum
 remedia, cunctis caritative potentibus dividens minis-
 trabat; hanc autem miles virtutem videns, admiratione
 ineffabili stupefactus corruit ad pedes viri Dei, quo
 facto Wlfricus confusus erectum militem adjuravit, ne
 dum viveret hæc alicui revelaret; sed rei fama celebris
 celari non potuit, cum plures viri religiosi de eadem
 lorica annulos se habere gaudeant, et fama celebris
 viri Dei totius regni fines circumquaque perlustret.

*De homine, qui diabolo homagium fecerit, a viro
 Dei liberato.*

In aquilonalibus Angliæ partibus homo quidam erat
 valde miserabilis, qui fortunam paupertatis non æque
 ferens diabolo manus dedit et homagium ei fecit.
 Diabolus autem, cum captæ prædæ suæ aliquamdiu
 incubuisset, miser ille intelligens reatum suum poenit-
 tere cœpit, circumspiciens et deliberans, cui se patrono
 committeret, qui illum a morte animæ liberaret. Pos-
 tremo beatum Wlfricum adire deliberavit, in cuius
 manu salus quiescere dicebatur, et de ingressu¹ suo
 valde sollicitus, cum cuidam suorum id ipsum reve-
 lasset, adstitit ei diabolus in effigie consueta et nota,
 illum proditionis arguens castigatione crudeli se ipsum

¹ Progressu in C.

Cambridge University Press

978-1-100-80523-2 - Liber qui Dicitur Flores Historiarum ab Anno Domini MCLIV Annoque

Henrici Anglorum Regis Secundi Primo: Volume 1

Roger of Wendover Edited by Henry G. Hewlett

Excerpt

[More information](#)

A.D. 1154. punire minatur, si quid tale de cætero attentaret; at homo ille sibi silentium imponens vidi manifeste, quod inimicus ejus cogitationes cordis sui non cognovisset, nisi eas prius per verbum prodidisset vel signum. Dissimulato itaque aliquamdiu pœnitentiæ suæ proposito, iter tandem præmeditatum arripiuit, ut ad Wlfricum Dei amicum veniret, et, transacto longo viæ spatio, ad vadum quidem illius fluminis, quod extra Heselbergam situm est, accessit, iter suum Domino prosperante; vir autem ille, cum vadum fuisse ingressus et de beati Wlfrici subventione spem certam concepisset, supervenit diabolus ira gravi succensus, et manus in hominem violentas immittens infremuit et ait “Quid est,” inquit, “proditor, quod facere voluisti? Moliris pactum nostrum dissolvere, sed frustra, quia prodigionis, qua olim Deo renuntiasti et qua nunc mihi renuntiare cogitas, solvere poenas modo debes, quia jam miserabiliter submergeris;” et tenens eum diabolus ita immobilem fecit, quod nec procedere nec in latus aliquod valuit declinare. Dum hæc agebantur in flumine, vir Dei Wlfricus, rebus quæ fiebant a Deo sibi per spiritum prophetiæ revelatis, vocavit presbyterum suum ad se, nomine Brithricum, et ait, “Accelera,” inquit, “et assumpta cruce cum aqua benedicta occurre homini, quem diabolus in vado, quod extra villam est, captivum tenet, et aspergens eum aqua benedicta adduces ad me;” at ille cum summa celeritate ad imperata iter arripiens invenit, sicut ei dictum fuerat, hominem in vado equo insidentem, et ita in aqua immobiliter fixum, quod de loco non potuit se movere; quem ut vidit Brithricus, protinus in virtutem magistri sui aqua benedicta hominem perfundens in nomine Jesu Christi prædam excussit et prædonem fugavit, sique captivum de aquis assumens cum lætitia duxit ad virum Dei, qui interim pro miseria ejus orans manus habebat ad Deum. Sequebatur a tergo dæmon quondam hominem

Cambridge University Press

978-1-100-805232-0 - Liber qui Dicitur Flores Historiarum ab Anno Domini MCLIV Annoque

Henrici Anglorum Regis Secundi Primo: Volume 1

Roger of Wendover Edited by Henry G. Hewlett

Excerpt

[More information](#)

suum, quem videns stantem ante virum Dei appre- A.D. 1154.
 hendit eum clamantem et dicentem, "Serve Dei, suc- —
 "curre mihi, ecce invadit me inimicus meus." Sanctus autem apprehendit manum hominis dextram, et diabolus sinistram tenens cum virtute trahebat, et, sic trahentibus illis, vir Domini Wlfricus una manu captivum tenuit, et altera aqua, quam benedixerat, contra faciem inimici aspergens ipsum valde confusum ab ædibus effugavit; at vir Dei hominem tremebundum de faucibus mortis erectum in interiorem cellam suam duxit, tenens eum ibi donec per confessionem penitentes ille virus, quod dæmon infuderat ei, ad pedes sancti evomuit. Tunc homo, viribus resumptis, corpus Domini a sancto Wlfrico sibi oblatum in specie carnis conspexit, et interrogatus, si ex toto corde crederet, "Credo, domine," inquit, "quia corpus et sanguinem Domini mei in manibus tuis sub specie carnis video" "ego miser et peccator;" cui vir sanctus, "Deo gratias," inquit; "nunc simul oremus, ut in specie consueta illud percipere merearis;" sicque communicatum hominem et in fide confirmatum dimisit in pace.

Obiit autem amicus Dei sanctus Wlfricus decimo kalendas Martii, et in oratorio suo sepultus est apud Heselbergam, quo in loco, ad laudem Dei et gloriam sancti, innumera fiunt miracula usque in diem hodiernum.

De genealogia Henrici regis.

Anno Domini MCLV. natus est Londoniis pridie A.D. 1155.
 kalendas Martii Henrico, novo Anglorum regi, ex regina Alienor filius legitimus et vocatus est Henricus. Fuit autem magnificus rex Henricus filius Matildis, quæ prius fuerat imperatrix Romanorum et postea comitissa Andegavensium; cujus mater fuit Matildis, regina Anglorum, uxor Henrici regis primi et filia

Cambridge University Press

978-1-100-80523-2 - Liber qui Dicitur Flores Historiarum ab Anno Domini MCLIV Annoque

Henrici Anglorum Regis Secundi Primo: Volume 1

Roger of Wendover Edited by Henry G. Hewlett

Excerpt

[More information](#)

10

ROGERI DE WENDOVER

A.D. 1155. sanctæ Margaretæ Scotorum reginæ; Margaretæ filia
 — fuit Eadwardi, quam genuit ex Agatha sorore Henrici imperatoris Romani; Eadwardus fuit filius regis Eadmundi, qui Latus-ferreum dicebatur, cuius pater rex Ethelredus, cuius pater rex Eadgarus pacificus, cuius pater Eadmundus, cuius pater Eadwardus senior, cuius pater nobilis rex Alfredus, qui fuit regis Athulfi, qui fuit regis Egberti,¹ qui fuit Alemundi, qui fuit Eoffa, qui fuit Eoppa, qui fuit Ingels, cuius frater Ine famosissimus rex Anglorum, quorum pater fuit rex Kenredus, qui fuit regis Ceolwaldi, qui fuit Cutha,² qui fuit Cuthwini, qui fuit Ceaulini, qui fuit Cuthrici, qui fuit Creodda, qui fuit Certic, qui fuit Elesa, qui fuit Eglæ, qui fuit Wig, qui fuit Frewine, qui fuit Freotheagar, qui fuit Broand, qui fuit Beldai, qui fuit Woden, qui fuit Fretewald, qui fuit Freolater,³ qui fuit Frethewlf, qui fuit Fringolduff, qui fuit Getha, qui fuit Tatwa, qui fuit Beau, qui fuit Seldwa, qui fuit Heremod, qui fuit Itermod, qui fuit Hathra, qui fuit Wala, qui fuit Bedwi, qui fuit Sem, qui fuit Noe.

Eodem anno rex Anglorum Henricus exhæredavit Willelmum Peverel causa beneficii, quod Ranulfo, comiti Cestriæ, fuerat propinatus; in hujus pestis consortio plures consciæ exstisisse dicuntur. Eodem tempore rex Henricus fecit jurare fidelitatem filiis suis de regno Angliæ, Willelmo et Henrico.

Eodem tempore defuncto Roberto, Exoniensi episcopo, Robertus, Sarisberiensis decanus, successit. Per idem tempus Henricus, Wintoniensis antistes, præmisso thesauro suo per abbatem Cluniensem, absque licentia regis ab Anglia clam recessit, quapropter rex tri ejus complanari fecit castella.

Circa eosdem dies Hugo de Mortuo-mari, vir arrogantissimus, castella sua contra regem munivit, turrim

¹ Egberti in C.² Gutha in C.³ Firolaf in C.